

PENKTADIENIS PO PELENŲ DIENOS

Šios dienos Mišių Senojo Testamento skaitinys ir Evangelija pabrėžia Gavėnios laikotarpiui būtiną aukos ir savęs atsižadėjimo dvasią. Mūsų atgaila yra bevėrtė be gerumo, gailėstingumo, atlaidumo – pagrindinių sielos savybių, kurios Dievo akyse suteikia prasmę mūsų pastangoms ir kančioms. Per Gavėnią Bažnyčia dažnai mums tai primena.

Introitus

Ps. 29, 11. Audívit Dóminus, et miserátus est mihi: Dóminus factus est adiútor meus.

Ps. 29, 2. Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me: nec delectásti inimícos meos super me.

Collecta

Inchoáta ieiúnia, quæsumus, Dómine, benígno favore proséquare: ut observántiam, quam corporáliter exhibémus, méntibus etiam sincéris exercére valeámus. Per Dominum nostrum...

Lectio

Léctio Isaíæ Prophétae. (Is. 58, 1–9)

Hæc dicit Dóminus Deus: Clama, ne cesses: quasi tuba exálta vocem tuam: et annúntia pópulo meo scélera eórum, et dómui Iacob peccáta eórum. Me étenim de die in diem quærunt, et scire vias meas volunt: quasi gens, quæ iustítiam fécerit, et iudícium Dei sui non derelíquerit: rogant me iudícia iustítiae: appropinquáre Deo volunt. Quare ieiuná-

Introitas

Ps 29, 11. Viešpats išgirdo mane ir pasigailėjo manęs. Viešpats tapo mano pagalbininku.

Ps 29, 2. Aukštinsiu tave, Viešpatie, nes mane išgelbėjai ir neleidai džiūgauti mano priešams.

Kolekta

Meldžiame Tave, Viešpatie, maloningai palaimink mūsų pradėtą atgailą, kad laikytumės ne tik kūno, bet ir sielos suvaržymo. Per mūsų Viešpatį...

Skaitinys

Skaitinys iš pranašo Izaijo knygos. (Iz 58, 1–9)

Taip kalba Viešpats Dievas: „Visa gerkle šauk, nesitausok! Teskardi tavo balsas kaip trimitas! Parodyk manajai tautai jų nedorybę, Jokūbo namams – jų nuodėmes. Tiesa, ieško jie manęs diena dienon, trokšta pažinti manusius kelius, lyg jie būtų tauta, įvykdžiusi, kas teisu, ir savojo Dievo įsako nesulaužiusi. Jie prašo iš manęs teisumo nuospren-

vimus, et non aspexísti: humiliá-
vimus ánimas nostras, et nescísti?
Ecce, in die ieiúnii vestri invénitur
volúntas vestra, et omnes debitóres
vestros repétitis. Ecce, ad lites et
contentiónes ieiunátis, et percútitis
pugno ímpie. Nolíte ieiunáre sicut
usque ad hanc diem, ut audiátur in
excélso clamor vester. Numquid tale
est ieiúnium, quod elégi, per diem
afflígere hóminem ánimam suam?
numquid contorquére quasi círcu-
lum caput suum, et saccum et cíne-
rem stérnere? numquid istud vocá-
bis ieiúnium, et diem acceptábilem
Dómino? Nonne hoc est magis ieiú-
nium quod elégi? dissólve colligati-
ónes impietátis, solve fascículos
depriméntes: dimítte eos, qui con-
frácti sunt, líberos, et omne onus di-
rúmpe. Frange esuriénti panem
tuum, et egénos vagósque induc in
domum tuam: cum víderis nudum,
operi eum, et carnem tuam ne despé-
xeris. Tunc erúmpet quasi mane
lumen tuum, et sánitas tua cítius
oriétur, et antefbit fáciem tuam ius-
títia tua, et glória Dómini cólligete.
Tunc invocábis, et Dóminus exáudi-
et: clamábis, et dicet: Ecce, ad-
sum. Quia miséricors sum, Dómi-
nus, Deus tuus.

Graduale

Ps. 26, 4. Unam pétii a Dómino,
hanc requíram, ut inhábitem in do-

džių ir trokšta, kad Dievas būtų arti
jų. „Kodėl mes pasninkaujame – ir
tu nematai? Kodėl mes darome at-
gailą – ir tu nepastebi? Štai pasnin-
ko dieną jūs ieškote sau malonumo
ir engiate visus savo darbininkus!
Štai jūsų pasninkas baigiasi rietenom-
is ir muštinėmis, – tvojate kumš-
čiu iš visų jėgų. O, kad šiandien jūs
taip pasninkautumėte, idant jūsų
balsas būtų išgirstas aukštybėse!
Argi man prie širdies šitoks pas-
ninkas – diena, kai marusis nusiže-
mina? Kai nuleidžia savo galvą kaip
nendrė, guli apsivilkęs ašutine pele-
nuose? Ar tu tai vadini pasninku,
Viešpačiui malonia diena? Ne! Pas-
ninkas, kokio aš noriu, tai – nuimti
neteisėtai uždėtus pančius, atrišti
jungo valkčius, pavergtiesiems duoti
laisvę, sulaužyti bet kokį jungą.
Dalytis su alkstančiu savo duona,
priglobti vargšą ir benamį, aprenkti,
ką pamačius nuoga, neatsukti nu-
garos saviesiems. Tada tartum aušra
užtekės tavo šviesa, tavoji žaizda
bus greitai užgydyta. Tavasis teisu-
mas žengs pirma tavęs, o Viešpaties
šlovė palydės iš paskos. Tada šauk-
sies, ir Viešpats atsilieps, kai pagal-
bos prašysi, jis tars: „Aš čia!“ Juk
esu gailestingas, aš, Viešpats, tavo
Dievas.

Gradualas

Ps 26, 4. Vieno prašau Viešpatį ir
tik to ieškau: kad galėčiau gyventi

mo Dómini. **V.** Ut vídeam volup-
tátem Dómini, et prótegar a templo
sancto eius.

Tractus

Ps. 102, 10. Dómine, non secúndum
peccáta nostra, quæ fécimur nos:
neque secúndum iniquitátes nostras
retribuas nobis.

Ps. 78, 8–9. **V.** Dómine, ne me-
míneris iniquitátum nostrarum anti-
quarum: cito antícipent nos miseri-
córdiæ tuæ, quia páuperes facti
sumus nimis. (*Hic genuflectitur.*) **V.**
Adiuva nos, Deus, salutáris noster:
et propter glóriam nóminis tui,
Dómine, libera nos: et propítius esto
peccátis nostris, propter nomen
tuum.

Evangelium

*Sequéntia sancti Evangélij secún-
dum Matthæum. (Matth. 5, 43–48;
6, 1–4)*

In illo témpore: Dixit Iesus dis-
cípulis suis: Audístis, quia dictum
est: Diliges próximum tuum, et odio
habébis inimícum tuum. Ego autem
dico vobis: Dilígite inimícos ves-
tros, benefácite his, qui odérunt vos,
et oráte pro persecuéntibus et ca-
lumniántibus vos, ut sitis filii Patris
vestri, qui in cælis est: qui solem
suum oriri facit super bonos et ma-
los, et pluit super iustos et iniústos.
Si enim dilígitis eos, qui vos
diligunt, quam mercédem habébitis?

Viešpaties namuose. **V.** Kad maty-
čiau Viešpaties džiaugsmą ir būčiau
apsaugotas jo šventovėje.

Traktas

Ps 102, 10. Viešpatie, ne pagal nuo-
dėmes, kurias mes padarėme, ne
pagal mūsų nusižengimus atlygink
mums.

Ps 78, 8–9. **V.** Viešpatie, neatsimink
mūsų senųjų kaltybių, veikiai tepa-
sitinka mus tavo gailestingumas, nes
mes pasidarėme be galo neturtingi.
(*Čia priklaupijama.*) **V.** Padėk
mums, Dieve, mūsų Gelbėtojau, ir
dėl savo vardo garbės, Viešpatie,
išvaduok mus ir dovanok mūsų
kaltybes dėl savo vardo.

Evangelija

*Šventosios Evangelijos pagal Matą
tęsinys. (Mt 5, 43–48; 6, 1–4)*

Anuo metu: Jėzus kalbėjo savo mo-
kiniams: Jūs esate girdėję, jog buvo
pasakyta: Mylėk savo artimą ir ne-
kęšk priešą. O aš jums sakau: mylė-
kite savo priešus ir melskitės už sa-
vo persekiotojus, kad būtumėte savo
dangiškojo Tėvo vaikai; jis juk lei-
džia savo saulei tekėti blogiesiems
ir geriesiems, siunčia lietų ant
teisiųjų ir neteisiųjų. Jei mylite tik
tuos, kurie jus myli, tai kokį atlygį
gausite? Argi taip nesielgia ir mui-
tininkai?! Ir jeigu sveikinate tikrai

nonne et publicáni hoc fáciunt? Et si salutavéritis fratres vestros tantum, quid ámplius fáctis? nonne et étnici hoc fáciunt? Estóte ergo vos perfécti, sicut et Pater vester cæléstis perféctus est. Atténdite, ne iustítiam vestram faciátis coram homínibus, ut videámini ab eis: alióquin mercédem non habébitis apud Patrem vestrum, qui in cælis est. Cum ergo facis eleemósynam, noli tuba cánere ante te, sicut hypócritæ fáciunt in synagógis et in vicis, ut honorificéntur ab homínibus. Amen, dico vobis, recepérunt mercédem suam. Te autem faciénte eleemósynam, nésciat sinístra tua, quid fáciat déxtera tua, ut sit eleemósyna tua in abscondito, et Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi.

Offertorium

Ps. 118, 154 et 125. Dómine, vivífica me secúndum elóquium tuum: ut sciam testimónia tua.

Secreta

Sacrificium, Dómine, observántiæ quadragesimális, quod offérimus, præsta, quæsumus: ut tibi et mentes nostras reddat accéptas, et continéntiæ promptióriis nobis tríbuat facultátem. Per Dominum nostrum...

Præfatio de Quadragesima

Vere dignum et iustum est, æquum et salutáre, nos tibi semper et ubique

savo brolius, kuo gi viršijate kitus? Argi to nedaro ir pagonys?! Taigi būkite tokie tobuli, kaip jūsų dangiškasis Tėvas yra tobulas. Venkite daryti savo teismo darbus žmonių akyse, kad būtumėte jų matomi, antraip negausite užmokesčio iš savo Tėvo danguje. Todėl, dalydamas išmalda, netrimtuok sinagogose ir gatvėse, kaip daro veidmainiai, kad būtų žmonių giriami. Iš tiesų sakau jums: jie jau atsiėmė užmokestį. Kai tu daliji išmalda, tenezino tavo kairė, ką daro dešinė, kad tavo išmalda liktų slaptoje, o tavo Tėvas, regintis slaptoje, tau atlygins.

Ofertorijus

Ps 118, 154 ir 125. Atgaivink mane, Viešpatie, kaip esi pažadėjęs, kad suprasčiau tavo įstatus.

Sekreta

Viešpatie, mes meldžiame Tave, leisk, kad Gavėnios atgaila, kurią Tau aukojame, padarytų mūsų dvasią Tau priimtina ir suteiktų jėgos dar didesniai uolumui ir susilaukymui. Per mūsų Viešpatį...

Gavėnios prefacija

Tikrai verta ir teisinga, reikalinga ir išganinga, kad mes Tau visuomet ir

grátias ágere: Dómine, sancte Pater omnípotens ætérne Deus: Qui corporáli ieiúnio vitia cómprimis, mentem élevas, virtútem largísris et præmia: per Christum, Dóminum nostrum. Per quem maiestátem tuam laudant Angeli, adórant Dominatiónes, tremunt Potestátes. Cæli cælorúmque Virtútes ac beáta Séraphim sócia exsultatióne concélebrant. Cum quibus et nostras voces ut admítiti iúbeas, deprecámur, súplici confessióne dicétes: Sanctus.

Communio

Ps. 2, 11–12. Servi te Dómino in timóre, et exsultáte ei cum tremóre: apprehéndite disciplínam, ne pereáti de via iusta.

Postcommunio

Spíritum nobis, Dómine, tuæ cantátis infúnde: ut, quos uno pane cælésti satiásti, tua fácias pietáte concórdes. Per Dominum nostrum...

Oratio super populum

Humiliáte cápita vestra Deo.

Tuére, Dómine, pópulum tuum et ab ómnibus peccátis cleméter emúnda: quia nulla ei nocébit advérsitas, si nulla ei dominétur iníquitas. Per Dominum nostrum...

visur dėkotume, Viešpatie, šventasis Tėve, visagali amžinasis Dieve. Kuris kūnišku pasninku ydas sutramdai, sielą pakylėji, tvirtybę ir dovanas dosniai dalini per Kristų mūsų Viešpatį. Per Jį Tavo didybę šlovina angelai, garbina viešpatystės, dreba galybės. Dangūs ir dangiškosios kariaunos, taip pat ir palaimintieji serafimai vieningu džiūgavimu drauge aukština. Prašome, liepk, kad į jų tarpą būtų priimti ir mūsų balsai, su nuolankiu išpažinimu tariantys: Šventas.

Komunija

Ps 2, 11–12. Tarnaukite Viešpačiui su baime ir džiūgaukite jam drebėdami. Priimkite bausmę, kad nežūtumėte nuklydę nuo teisingo kelio.

Postkomunija

Pripildyk mus, Viešpatie, savo meilės dvasios, kad tuos, kuriuos pamaitinai dangiškąja duona, padarytum tinkamus dievobaimingai Tau tarnauti. Per mūsų Viešpatį...

Oracija už žmones

Nusilenkite Dievui.

Sergėk, Viešpatie, savo tautą ir maloningai apvalyk ją nuo visų jos nuodėmių, nes jai nepakenks jokia nelaimė, jeigu nepasiduos blogiui. Per mūsų Viešpatį...